

DECIZIE

03 iulie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul: Valeriu Doagă

Judecătorii:

Ala Cobăneanu, Ion Vîlcov,

Nicolae Clima și Sveatoslav Moldovan

examinând recursul declarat de avocatul Victor Burac în interesele companiei „Bay Aviation Ltd.”, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea de Stat „Aeroportul Internațional Mărculești” împotriva companiei „Bay Aviation Ltd.”, intervenient accesoriu Burac Victor cu privire la declararea nulității procurii și la acțiunea reconvențională depusă de avocatul Victor Burac în interesele companiei „Bay Aviation Ltd.” împotriva Întreprinderii de Stat „Aeroportul Internațional Mărculești” cu privire la recunoașterea acțiunii ca fiind abuzivă, nefondată și intentată cu rea-credință, încasarea prejudiciului material, moral și a cheltuielilor de asistență juridică, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 februarie 2013 prin care a fost admis apelul, casată încheierea și parțial hotărîrea Judecătorei Economice de circumscripție din 21 decembrie 2011

c o n s t a t ă

La 15 decembrie 2009 Întreprinderea de Stat „Aeroportul Internațional Mărculești” a depus la Judecătoria Economică de Circumscripție cerere de chemare în judecată împotriva companiei „Bay Aviation Ltd.” cu privire la declararea nulității procurii.

În motivarea acțiunii Întreprinderea de Stat „Aeroportul Internațional Mărculești” a indicat că compania „Bay Aviation Ltd.” cu sediul în Bangladesh, Uttara Model Town-Dhaka 1213 prin procura din 08 octombrie 2008 a împuternicit avocatul Burac Victor să-i reprezinte interesele în instanțele de judecată din Republica Moldova.

Procura a fost eliberată cu termen de valabilitate pînă în 31 decembrie 2011, însă conform art. 254 Codul civil, procura se eliberează pe un termen de cel mult trei ani.

Consideră Întreprinderea de Stat „Aeroportul Internațional Mărculești” că procura este un act juridic ilegal din momentul întocmirii și contravine art. 254 Codul civil.

Invocă Întreprinderea de Stat „Aeroportul Internațional Mărculești” că procura din 08 octombrie 2008 eliberată de compania „Bay Aviation Ltd.”

avocatului Victor Burac este lovită de nulitate absolută în temeiul art. art. 216-220 și 254 Codul civil.

Cere Întreprinderea de Stat „Aeroportul Internațional Mărculești” anularea procurii din 08 octombrie 2008 eliberată de compania „Bay Aviation Ltd.” pe numele avocatului Burac Victor.

Prin procura din 12 martie 2010 Victor Burac a fost împuternicit de societatea cu răspundere limitată „Bay Aviation Ltd.” să-i reprezinte interesele în instanțele de judecată, cu dreptul de a semna și depune acțiunea, de a intenta acțiune reconvențională, de a ataca hotărârea judecătorească, etc.

La 28 aprilie 2010 avocatul Burac Victor a depus cerere reconvențională împotriva Întreprinderii de Stat „Aeroportul Internațional Mărculești” cu privire la recunoașterea acțiunii acestuia ca fiind abuzivă, nefondată și intentată cu rea-credință, încasarea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii reconvenționale avocatul Burac Victor a invocat că scopul acțiunii inițiate de către Întreprinderea de Stat „Aeroportul Internațional Mărculești” este tergiversarea executării unei hotărâri definitive și irevocabile a Curții Supreme de Justiție.

Acest fapt impune și concluzia netemeinicii acțiunii, caracterul abuziv și reaua-credință la înaintarea cererii de chemare în judecată a Întreprinderii de Stat „Aeroportul Internațional Mărculești” împotriva societății cu răspundere limitată „Bay Aviation Ltd.” privind anularea procurii.

Solicită avocatul Burac Victor în interesele companiei „Bay Aviation Ltd.” recunoașterea acțiunii Întreprinderii de Stat „Aeroportul Internațional Mărculești” ca fiind abuzivă, nefondată și intentată cu rea-credință, încasarea sumei de 56 lire sterline despăgubire pentru intentarea acțiunii cu rea-credință, 460 lei cheltuieli suplimentare pentru autentificarea, legalizarea și apostilarea actelor prezentate, 1000 euro în lei conform cursului oficial al BNM la momentul executării hotărârii pentru asistență juridică și prejudiciului moral în sumă de 1 leu.

La 11 mai 2010 Întreprinderea de Stat „Aeroportul Internațional Mărculești” a depus cerere prin care a solicitat încetarea procesului în legătură cu renunțarea la acțiune.

La 28 iunie 2010 compania „Bay Aviation Ltd.” a depus cerere de modificare și completare a acțiunii reconvenționale, majorând cuantumul prejudiciului material pînă la 92,36 lire sterline și 860 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Economice de circumscripție din 21 decembrie 2011 a fost respinsă cererea Întreprinderii de Stat „Aeroportul Internațional Mărculești” de încetare a procesului în legătură cu renunțarea la acțiune.

Prin hotărârea Judecătoriei Economice de circumscripție din 21 decembrie 2011 s-a respins ca neîntemeiată și abuzivă cererea Întreprinderii de Stat „Aeroportul Internațional Mărculești” cu privire la declararea nulă din momentul emiterii a procurii din 08 octombrie 2008 eliberată de compania „Bay Aviation Ltd.” pe numele avocatului Burac Victor.

S-a încasat de la Întreprinderea de Stat „Aeroportul Internațional Mărculești” în beneficiul companiei „Bay Aviation Ltd.” despăgubiri materiale în sumă de 1 000 euro, 92,36 lire sterline și 860 lei, potrivit ratei de schimb a BNM din momentul efectuării plăților.

S-a respins pretenția companiei „Bay Aviation Ltd.” de încasare a despăgubirilor morale în sumă de 1 (un) leu.

La 04 iunie 2012 avocatul Leșan Nicolae a declarat apel în interesele Întreprinderii de Stat „Aeroportul Internațional Mărculești” împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de admitere a demersului de încetare a procesului în legătură cu renunțarea la acțiune, încetarea procesului și respingerea acțiunii reconvenționale ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26 februarie 2013 s-a admis apelul Întreprinderii de Stat „Aeroportul Internațional Mărculești”, s-a casat integral încheierea și parțial hotărârea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 21 decembrie 2011 și s-a emis o hotărâre nouă prin care:

S-a admis renunțul reprezentantului Întreprinderii de Stat „Aeroportul Internațional Mărculești” la acțiunea depusă împotriva companiei „Bay Aviation Limited” privind declararea nulă a procurii și s-a dispus încetarea procesului.

S-au respins pretențiile din acțiunea reconvențională depusă de compania „Bay Aviation Limited” împotriva Întreprinderii de Stat „Aeroportul Internațional Mărculești” în partea încasării cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 1 000 euro.

În rest hotărârea primei instanțe a fost menținută.

S-a încasat de la Întreprinderea de Stat „Aeroportul Internațional Mărculești” în beneficiul statului taxa de stat neachitată la depunerea apelului în mărime de 75 lei.

La 26 aprilie 2013 avocatul Burac Victor a depus recurs în interesele companiei „Bay Aviation Limited” împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea acesteia și menținerea hotărârii Judecătoriei Economice de Circumscripție din 21 decembrie 2011.

În motivarea recursului avocatul Burac Victor a invocat că apelul depus de către avocatul Leșan Nicolae în interesele Întreprinderii de Stat „Aeroportul Internațional Mărculești” era vădit neîntemeiat și înaintat cu rea-credință, fără a fi prezentate argumente ce ar combate hotărârea primei instanțe.

A invocat că apelul a fost declarat de o persoană neîmputernicită și fără plata taxei de stat, deoarece nici în prima instanță și nici în instanța de apel avocatul Leșan Nicolae nu a prezentat mandatul din partea clientului, iar procura eliberată pe numele acestuia a expirat la 10 august 2012.

Instanța de apel nu s-a pronunțat în privința argumentelor invocate în cererea de apel, iar concluziile sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

A invocat că instanța de apel neîntemeiat a respins cerința cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică, deoarece la dosar este anexat mandatul avocatului și borderoul cheltuielilor de asistență juridică, iar respingerea acestei pretenții contravine art. 97 Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

În conformitate cu art. 441 Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin încheierea Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 26 iunie 2013 recursul declarat de avocatul Victor Burac în interesele companiei „Bay Aviation Ltd.” a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecând recursul declarat în limitele invocate pe baza materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este depus în termen, întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 februarie 2013 și restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel din următoarele motive.

Curtea de Apel Chișinău a trimis în adresa părților copia deciziei din 26 februarie 2013 la 08 aprilie 2013 (f. d. 187).

Prin urmare, recursul declarat la 26 aprilie 2013 se consideră depus în termen.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din actele pricinii rezultă că prin procura din 08 octombrie 2008 compania „Bay Aviation Ltd.” cu sediul în Bangladesh, Uttara Model Town-Dhaka 1213 a împuternicit avocatul Burac Victor să-i reprezinte interesele în instanțele de judecată din Republica Moldova (f. d. 6).

Procura a fost eliberată cu termen de valabilitate pînă în 31 decembrie 2011.

Prin reclamația din 23 noiembrie 2009 Întreprinderea de Stat „Aeroportul Internațional Mărculești” a solicitat anularea procurii din 08 octombrie 2008 eliberată de compania „Bay Aviation Ltd.” pe numele avocatului Burac Victor pe motiv că aceasta contravine art. 254 Codul civil (f. d. 11).

La 15 decembrie 2009 Întreprinderea de Stat „Aeroportul Internațional Mărculești” a depus cerere de chemare în judecată împotriva companiei „Bay Aviation Ltd.” cu privire la declararea nulității procurii.

La 28 aprilie 2010 avocatul Burac Victor împuternicit prin procura din 12 martie 2010 a depus în interesele companiei „Bay Aviation Ltd.” cerere reconvențională împotriva Întreprinderii de Stat „Aeroportul Internațional Mărculești” cu privire la recunoașterea acțiunii acestuia ca fiind abuzivă, nefondată și intentată cu rea-credință, încasarea prejudiciului material și moral.

Judecătoria Economică de Circumscripție prin încheierea din 21 decembrie 2011 a respins cererea Întreprinderii de Stat „Aeroportul Internațional Mărculești” de încetare a procesului în legătură cu renunțarea la acțiune.

Prin hotărârea din 21 decembrie 2011 Judecătoria Economică de Circumscripție a respins ca neîntemeiată și abuzivă cererea Întreprinderii de Stat „Aeroportul Internațional Mărculești” cu privire la declararea nulă din momentul emiterii a procurii din 08 octombrie 2008 eliberată de compania „Bay Aviation Ltd.” pe numele avocatului Burac Victor, a încasat de la Întreprinderea de Stat „Aeroportul Internațional Mărculești” în beneficiul companiei „Bay Aviation Ltd.” despăgubiri materiale în sumă de 1 000 euro, 92,36 lire sterline și 860 lei, potrivit ratei de schimb a BNM din momentul efectuării plăților și a respins pretenția companiei „Bay Aviation Ltd.” de încasare a despăgubirilor morale în sumă de 1 (un) leu.

Prin procura nr. 04 din 10 august 2011, valabilă pînă la 10 august 2012 Nicolae Leșan a fost împuternicit de Întreprinderea de Stat „Aeroportul Internațional Mărculești” să-i reprezinte interesele în instanțele de judecată, cu dreptul de a semna și depune acțiune, de a ataca hotărârea judecătorească, etc.

La 04 iunie 2012 Nicolae Leșan a depus în interesele Întreprinderii de Stat „Aeroportul Internațional Mărculești” apel împotriva hotărîrii Judecătoriei Economice de Circumscripție din 21 decembrie 2011 fără plata taxei de stat.

Prin referința depusă de către avocatul Victor Burac s-a invocat lipsa mandatului pe numele apelantului Leșan Nicolae ce ar atesta împuternicirile acestuia potrivit legislației procesual civile și neachitarea taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26 februarie 2013 a fost admis apelul declarat de reprezentantul Întreprinderii de Stat „Aeroportul Internațional Mărculești”, avocatul Nicolae Leșan.

S-a casat integral încheierea și parțial hotărârea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 21 decembrie 2011 și s-a emis o hotărîre nouă prin care:

S-a admis renunțul reprezentantului Întreprinderii de Stat „Aeroportul Internațional Mărculești” la acțiunea depusă împotriva companiei „Bay Aviation Limited” privind declararea nulă a procurii și s-a dispus încetarea procesului în acțiunea dată.

S-au respins pretențiile din acțiunea reconvențională depusă de Compania „Bay Aviation Limited” împotriva Întreprinderii de Stat „Aeroportul Internațional Mărculești” în partea încasării de la Întreprinderea de Stat „Aeroportul Internațional Mărculești” în beneficiul companiei „Bay Aviation Limited” a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 1 000 euro.

În rest hotărîrea a fost menținută.

S-a încasat de la Întreprinderea de Stat „Aeroportul Internațional Mărculești” în beneficiul Statului taxa de Stat neachitată la depunerea apelului în mărime de 75 lei.

Judecînd pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a constatat că instanța de apel a încălcat normele de drept procedural.

În conformitate cu art. 365 alin. (3) și (4) Codul de procedură civilă, cererea de apel se semnează de apelant sau de reprezentantul său. În ultimul caz, la cerere se anexează documentul, legalizat în modul stabilit, care certifică împuternicirile reprezentantului dacă în dosar lipsește o astfel de împuternicire.

La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Conform pct. 5 lit. j) al Hotărârii Guvernului nr. 1175 din 21 decembrie 2010 cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului în vigoare la data depunerii cererii de apel, formularul mandatului avocatului conține următoarele elemente obligatorii: semnătura avocatului, certificată prin ștampilă.

Instanța de apel nu a ținut cont de aceste prevederi imperative ale legii și a admis spre examinare un apel netimbrat și depus în lipsa documentelor ce atestă împuternicirile.

Prin urmare, cererea de apel fiind depusă fără plata taxei de stat a fost examinată cu încălcarea normelor de drept procedural.

Prin examinarea cererii de apel în lipsa împuternicirilor apelantului și a dovezii de plată a taxei de stat, instanța a admis încălcarea principiului securității raporturilor juridice, încălcare pentru care Republica Moldova a fost condamnată de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului, or, din dispozitivul deciziei instanței de apel rezultă că taxa de stat a fost dispusă spre încasare după examinarea apelului.

În afară de aceasta, în conformitate cu art. 373 alin. (5) Codul de procedură civilă, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din sensul normei de drept citate se deduce că instanța de apel este obligată să dea răspuns și la argumentele invocate în referință.

Contrar prevederilor legale citate, instanța de apel nu a răspuns în decizie referitor la argumentele lipsei împuternicirilor lui Leșan Nicolae și că la depunerea apelului nu a fost achitată taxa de stat.

Eroarea judiciară a instanței de apel în ordine de recurs nu este posibil de corectat.

Din aceste motive recursul necesită să fie admis, decizia Curții de Apel Chișinău din 26 februarie 2013 casată cu restituirea pricinii la rejudecare în ordine de apel.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că instanța de apel a încălcat normele de drept procedural și aceste erori nu pot fi corectate de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia Curții de Apel Chișinău din 26 februarie 2013 și de a restitui pricina spre rejudecare în ordine de apel în aceeași instanță în alt complet de judecători.

La rejudecare instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și să adopte o hotărâre legală.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se admite recursul declarat de avocatul Victor Burac în interesele companiei „Bay Aviation Ltd.”.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 26 februarie 2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea de Stat „Aeroportul Internațional Mărculești” împotriva companiei „Bay Aviation Ltd.”, intervenient accesoriu Burac Victor cu privire la declararea nulității procurii și la acțiunea reconvențională depusă de avocatul Victor Burac în interesele companiei „Bay Aviation Ltd.” împotriva Întreprinderii de Stat „Aeroportul Internațional Mărculești” cu privire la recunoașterea acțiunii ca fiind abuzivă, nefondată și intentată cu rea-credință, încasarea prejudiciului material, moral și a cheltuielilor de asistență juridică, cu restituirea pricinii la rejudecare în ordine de apel la Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecători.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Ion Vîlcov

Nicolae Clima

Sveatoslav Moldovan